

INFORMACE

k vnitřnímu oznamovacímu systému Okresního soudu v Písku pro oznamování protiprávního jednání a ochranu těchto oznamovatelů (whistleblowing)

Hlavním cílem ochrany oznamovatelů je umožnit odhalovat protiprávní jednání odehrávající se na pracovišti Okresního soudu v Písku (dále jen „okresní soud“) nebo při výkonu pracovní (či jiné obdobné) činnosti, o kterých zaměstnanci a osoby v podobném postavení za normálních okolností zaměstnavatele nebo příslušné státní orgány neinformují, a to zejména ze strachu ze ztráty zaměstnání či jiného postihu. Může se však jednat i o oznámení jiného protiprávního jednání, které s činností zaměstnavatele nesouvisí, nicméně oznamovatel se o něm dozvěděl v souvislosti s prací.

Právní úprava ochrany oznamovatelů vychází ze směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019, o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen „Směrnice“) a ze zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen „Zákon“).

Oznamující osobou (whistleblowerem) může být každá fyzická osoba, která oznámí nebo zveřejní informace o porušení předpisů, jež získala v souvislosti s činnostmi souvisejícími s prací. Takovou osobou může být soudce nebo zaměstnanec (i bývalý) okresního soudu, dodavatel, který je (byl) s okresním soudem ve smluvním vztahu nebo jeho zaměstnanci, stážista, osoba ucházející se o zaměstnání u okresního soudu.

Nejčastějšími oblastmi předmětu oznámení whistleblowerů lze považovat jednání mající znaky trestného činu, znaky přestupku se sazbou pokuty s horní hranicí alespoň 100 000 Kč, dle § 2 odst. 1 Zákona a týkající se např. oblasti veřejných zakázek, ochranu soukromí a osobních údajů, bezpečnosti sítí a informačních systémů, ochranu životního prostředí, veřejného zdraví, porušení finančních zájmů Evropské unie. Kompletní výčet zájmových oblastí je uveden v čl. 2 Směrnice.

Druh informací, které může whistleblower okresnímu soudu oznámit, aby získal statut oznamovatele a zajistil si tak příslušnou ochranu:

Jedná se o informace o důvodných podezřeních, o skutečných či možných porušení předpisů, k nimž došlo nebo dojde u okresního soudu nebo o pokusech taková porušení utajit.

Důvody, které vedou whistleblowerera k oznámení, nejsou podstatné pro rozhodnutí o poskytnutí ochrany jeho osoby, není však možné podávat informace úmyslně a vědomě nesprávné či zavádějící. Dle čl. 23 Směrnice stanoví členský stát přiměřené, účinné a odrazující sankce vůči osobám, u kterých je prokázáno, že v oznámení došlo k vědomě a nepravdivě uvedeným informacím. Členský stát též učiní opatření k náhradě újmy vzniklé s nepravdivým oznámením v souladu s vnitrostátním právem.

Druh informací, které whistleblower okresnímu soudu oznámit nemůže:

- informace, které mohou bezprostředně ohrozit podstatný bezpečnostní zájem České republiky nebo informace o činnosti zpravodajských služeb,

- informace, které mohou ohrozit probíhající trestní řízení, informace podléhající ochraně podle zákona o krizovém řízení nebo ochraně utajovaných skutečností.

Při oznamování informací nesmí dojít k porušení mlčenlivosti.

Pokud v podaném oznámení bude prokazatelné, že takové oznámení věcně nespadá do oblastí oznamování dle Směrnice, bude s takovým oznámením naloženo v odpovídajícím právním režimu.

Formy oznámení o porušení předpisů:

Oznámení může whistleblower podat jak písemně, a to v elektronické či listinné podobě, tak ústně to osobně nebo telefonicky. Okresní soud doporučuje prioritně využít speciálně zřízenou e-mailovou adresu pro přijímání oznámení, a to whistleblowing@osoud.psk.justice.cz. Tento způsob podání zajišťuje oznamovateli nejvyšší míru důvěrnosti, neboť do ní má přístup jen osoba pověřená vedením této agendy a podání lze navíc učinit kdykoliv. Oznámení v listinné podobě lze podat prostřednictvím podatelny Okresního soudu v Písku, a to v pracovní dny v úředních hodinách. Takové podání ovšem musí být v řádně zalepené obálce opatřené nápisem „K RUKAM Ing. Lisové - NEOTVÍRAT“. Při nesplnění podmínky nelze zcela garantovat utajení totožnosti oznamovatele nebo důvěrnost sdělovaných informací.

Ústní oznámení se činí přímo v kanceláři okresního soudu č. 232 v pracovní dny (v úředních hodinách). O ústním oznámení je pořizován zápis a oznamovateli musí být nabídnuta možnost zápis ze schůzky zkontrolovat, opravit a odsouhlasit svým podpisem.

Telefonické oznámení lze učinit na tel. č.: + 420 382 731 101. Příchozí telefonický hovor bude zaznamenáván, nebo o takto podaném oznámení bude sepsán zápis a oznamovateli musí být nabídnuta možnost zápis hovoru zkontrolovat, opravit a odsouhlasit svým podpisem.

Okresní soud si na základě odst. 34 preambule Směrnice vyhrazuje možnost nepřijímat anonymní podání.

Další možnosti oznámení týkající se okresního soudu:

- Ministerstvo spravedlnosti ČR zřídilo tzv. „externí oznamovací systém“;
- kontaktní údaje - Ministerstvo spravedlnosti ČR, Vyšehradská 16, Praha 2, PSČ 128 01, e-mail: oznamovatel@msp.justice.cz, tel.: + 420 221 997 840. Informace, zda jsou telefonní hovory zaznamenávány, není v současné době známa;
- odkaz na příslušnou webovou stránku: <https://oznamovatel.justice.cz/chci-podat-oznameni/>

Postup Příslušné osoby po podání oznámení:

- ve lhůtě do 7 dnů od přijetí oznámení je whistleblowerovi potvrzeno přijetí oznámení, pokud ve svém oznámení výslovně nesdělí, že na potvrzení přijetí netrvá;
- skutečnosti uvedené v oznámení jsou prověřovány formou interního šetření. Whistleblower může být požádán o objasnění sdělených informací nebo o poskytnutí dodatečných informací;

- nejpozději do 3 měsíců od podání oznámení se whistleblowerovi zasílá vyrozumění s výsledkem šetření, a to zpravidla prostřednictvím toho informačního kanálu, který si whistleblower zvolil ke komunikaci s okresním soudem nebo jej uvedl v ústním oznámení.

Prostředky nápravy a ochranné postupy proti odvetným opatřením:

Proti whistleblowerovi nebudou přijímána odvetná opatření. Pokud by byl porušen zákaz a došlo k postížení whistleblowera odvetnými opatřeními, pak má k dispozici prostředky nápravy (viz Čl. 19 - 24 Směrnice).

Zpracování osobních údajů obsažených v oznámení okresního soudu a způsob zachování režimu důvěrnosti:

- bližší informace o zpracování osobních údajů okresním soudem jsou uveřejněny na webových stránkách okresního soudu, důvěrnost informací je zajištěna zavedením vnitřního oznamovacího systému, kde oznámení zpracovává výhradně jedna osoba. Listinné dokumenty související s touto agendou jsou proti vniknutí zabezpečeny mechanickými prostředky. Elektronická komunikace prostřednictvím e-mailové adresy whistleblowing@osoud.psk.justice.cz je zabezpečena a přístup do ní má výhradně jedna osoba.

Okresní soud ve smyslu čl. 13 písm. g) Směrnice prohlašuje, že whistleblower nenese za své oznámení nebo zveřejnění žádnou odpovědnost, avšak jen v případě, že měl oprávněné důvody se domnívat, že jím oznamované záležitosti jsou pravdivé, spadají do oblasti působnosti Směrnice a oznámení nebo zveřejnění takových informací bylo nezbytné pro odhalení porušení podle Směrnice. Dle § 6 Zákona se nepřihlíží ke vzdání se práva na ochranu před odvetnými opatřeními. Není poskytována ochrana osobám před zlovolnými, neopodstatněnými či zneužívajícími oznámeními.

Další informace k ochraně oznamovatelů lze najít na tomto specializovaném webu:
<https://oznamovatel.justice.cz/>

V Písku dne 1. 8. 2023

Mgr. Andrea Vetrovská

předsedkyně okresního soudu

